

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z Vyhlášky č. 27/2016 Sb. Cílem tohoto dokumentu je vyhledávat neúspěšné žáky a vytvářet podmínky ke zlepšení jejich situace. Z psychologického hlediska je školní úspěšnost úzce spjata s mírou sebedůvěry a sebehodnocení žáka. Tyto důležité faktory se mimo jiné rozvíjejí aktivním individuálním přístupem k žákovi, posilováním motivace ke školní práci a používáním moderních výchovně vzdělávacích metod při výuce.

Příčiny školní neúspěšnosti

1. Osobnost dítěte – psychické zvláštnosti a jiné odlišnosti, projevy školní nezralosti, oslabené pracovní návyky a pracovní paměť, vývojové poruchy učení a chování, řečové a smyslové vady, aj.
2. Rodinné prostředí - nesprávný výchovný styl, neúměrné nároky na výkon, nepodnětné prostředí, vztahově složitá situace, aj.
3. Nedostatky ve výchovně vzdělávacím procesu – nerespektování vývojových hledisek a principů práce, zanedbávání individuálního přístupu k žákovi, malá aktivizace a motivace, špatné vztahy mezi učitelem a žákem nebo spolužáky (špatné klima třídy), konflikty ve spolupráci s rodinou

Školním neúspěchem může být ohrožen rovněž žák při přestupu z 1. na 2. stupeň ZŠ nebo při přestupu na jinou ZŠ, žák se speciálně vzdělávacími potřebami, žák cizinec nebo žák s odlišným mateřským jazykem. Další varianty jsou možné.

Možné projevy školní neúspěšnosti

- a) psycho-somatické a neurotické projevy: časté nevolnosti, bolesti hlavy, zažívací obtíže, poruchy spánku, tiky, školní fobie, aj.
- b) poruchy chování: nevhodné chování, konflikty s učiteli nebo spolužáky, časté absence až záškoláctví, výbušnost, zvýšená agresivita, sebepoškozování, útěk ze školy nebo z domova, aj.

Předcházení školní neúspěšnosti ze strany školy

Dlouhodobá strategie školy:

- individuální přístup k žákům
- posilování a rozvoj zdravého sebevědomí a sebehodnocení
- využívání metod aktivního učení a postupný rozvoj klíčových kompetencí dle ŠVP
- cílená, průběžná práce se třídou zaměřená na rozvoj sociálních dovedností
- spolupráce všech zúčastněných pedagogických pracovníků, konzultace se školním poradenským pracovištěm, průběžné vzdělávání
- spolupráce se zákonnými zástupci

Postup při řešení školní neúspěšnosti

Řešení situace jednoznačně souvisí s individuálním přístupem k žákovi:

- vyučující provede základní pg diagnostiku (tzn. specifikuje indiv. zvláštnosti a projevy žáka), aby dokázal určit, v čem má žák problém – cca v 1 měsíci
- pozve žáka ke konzultaci, navrhne řešení/pomoc, informuje zákonného zástupce a třídního učitele
- **formy pomoci:** dočasná pg intervence dle potřeb žáka (doplnění mezer v učivu, vysvětlení nejasností, procvičení s dopomocí, apod.)
 - využívání podpůrných aktivit (stanovení termínu zkoušení nebo samostatné práce, opravný pokus, referát, aj.)
 - sestavení plánu pg podpory (PLPP) – navrhuje vyučující na dobu třech měsíců, specifikuje v něm žákovi obtíže, určí jiné způsoby práce (přechodně např. krácené zadání úkolu, možnost použít přehledy učiva, tabulky nebo jiné podpůrné pomůcky, diktát s přípravou, více času na vypracování, testová metoda aj.), vyučující průběžně vyhodnocuje vývoj situace, v případě zlepšení je PLPP ukončen, v případě trvání obtíží žáka učitel doporučí konzultaci v PPP nebo v SPC, PLPP podepisuje zákonný zástupce, tímto souhlasí s postupem řešení
 - možnost využívat konzultační hodiny
 - konzultace se zákonným zástupcem za účelem zjištění např. způsobu domácí přípravy, učebního stylu, plnění dom. úkolů, pracovních návyků, doporučení efektivnějšího způsobu práce, doporučení používání pomůcek
 - nabídka spolupráce s vých. poradcem, speciálním pg, metodikem prevence nebo jinými organizacemi

V případě vyšetření žáka v PPP nebo SPC postupuje vyučující podle pokynů v doporučení pro školu. Výchovný poradce zprostředkuje setkání vyučujícího a zákonného zástupce za účelem podepsání převzetí doporučení. Je-li doporučen individuální vzdělávací plán, vyučující jej vypracuje a s žákem pracuje podle něj. Výchovný poradce informuje o situaci vyučující daného žáka, je koordinátorem a zprostředkovatelem pomoci. Po vypršení doby platnosti doporučení vyučující vyhodnotí efektivitu opatření a písemně o ní informuje PPP nebo SPC.

Školní poradenské pracoviště průběžně informuje o situaci vedení školy.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti je součástí školního preventivního programu.

Projednáno na pg radě dne:

Za šk. poradenské pracoviště:

Mgr. Muchová, vých. poradce, speciální pedagog

Mgr. Jandošová, školní metodik prevence

Mgr. Jandíková, ředitelka školy

